

Ovire za zagotavljanje prehranske varnosti v Izraelu leta 2050

Efrat Hadas in Yoav Gal

Članek osvetljuje koristi dolgoročnega načrtovanja z namenom, da bi odločevalcem in politikom pomagali, da v proces zagotavljanja prehranske varnosti v Izraelu leta 2050 vključijo tudi razmišljanje po različnih scenarijih. Pričujoča študija obravnava vprašanje prehranske varnosti, ta korak pa je v nasprotju z načeli kmetijskega načrtovanja v preteklosti, ki se je osredotočalo predvsem na povečevanje dobičkov in se zanašalo na zaprte matematične modele. Dve skupini strokovnjakov sta določili omejitve proizvodnje, ki zadevajo dolgoročno načrtovanje in zmožnost zagotavljanja prehranske varnosti v teh pogojih. Ugotovljeno je bilo, da je za proces odločanja pomembnih pet ključnih dejavnikov: prebivalstvo, zemlja, voda, tehnologija in mednarodna trgovina. Podatki kažejo, da Izrael danes prek kmetijskih pridelkov uvaža velike količine virtualne zemlje in vode. Zaradi tega je treba pozornost odločevalcev odvrniti od doseganja kratkoročnih dobičkov in jo usmeriti k zagotavljanju dolgoročne prehranske varnosti.

Ključne besede: dolgoročno načrtovanje, kmetijska politika, prehranska varnost

Klasifikacija JEL: Q18, Q24, Q25, Q28

Managing Global Transitions 12 (1): 3–22

Izbira med fizičnim in virtualnim nakupovanjem: primer poljskih porabnikov

Radosław Mącik, Dorota Mącik in Monika Nalewajek

Članek obravnava vedenje in preference poljskih potrošnikov v malo-prodaji in izbiro ustreznega načina prodaje. Rezultati vključujejo zaznavne zemljevide, ustvarjene s pomočjo večdimenzionalnega skaliranja (MDS) na osnovi podatkov iz dveh študij iz leta 2008 in 2012, ki dajeta možnost ocenitve sprememb upočasnitve gospodarske rasti. Dvdimenzionalne rešitve zelo dobro ustrezajo podatkom in dopuščajo opis primerjanih formatov v smislu zaznane ravni osebnih interakcij s prodajnim osebjem in zaznanih skupnih stroškov za potrošnika. V analiziranem obdobju se je dojemanje diskontih trgovin bistveno spremenilo – prej so bile dojete kot podobne tržnici, sedaj pa so bliže priročnim manjšim trgovinam. Oblike virtualnih kanalov se še vedno dojemajo

kot ločena skupina v primerjavi s fizičnimi. Navedena pogostost nakupovanja za 15 oblik iz obeh kanalov je primerjana s čustvenimi odnosi do le-teh. Poleg tega je bil uporabljen postopek UNIANOVA za iskanje povezav s pogostostjo nakupovanja in demografskimi spremenljivkami, kot tudi z načinom odločanja.

Gljučne besede: maloprodaja, preference potrošnikov,

upočasnitev gospodarske rasti, demografija, načini odločanja

Klasifikacija JEL: M30, O33

Managing Global Transitions 12 (1): 23–42

Vloga informacijske asimetrije v finančnih metodah

Mahdi Salehi, Vahab Rostami, in Hamid Hesari

Nove naložbe so nedvomno temeljni kamen napredka in tekmovalnosti v današnjem svetu. Za zagotavljanje sredstev za te naložbe se uporablja različne finančne inštrumente; najpogostejša načina financiranja v Iranu sta dolžniško in lastniško financiranje. Nekateri vlagatelji, vključno z notranjimi vlagatelji, imajo dostop do internih informacij. Bolj kot so interne informacije, večja bo razlika med ponujenimi in pričakovanimi cenami, kar zmanjšuje dobičke vlagateljev, ki nimajo dostopa do internih informacij. Zato je pričakovati, da bo informacijska asimetrija vplivala na financiranje naložb. Namen pričujoče študije je preučiti odnos med informacijsko asimetrijjo in načini financiranja (dolžniškim in lastniškim). Raziskava je bila opravljena na vseh podjetjih, ki kotirajo na teheranski borzi in so poslovala v letih 2006–2010. S ciljnim vzorčenjem je bilo izbranih 61 podjetij. Rezultati so pokazali, da ni statistično pomembne povezave med informacijsko asimetrijjo in dolžniškim financiranjem; ugotovljena pa je bila statistično značilna pozitivna korelacija med informacijsko asimetrijjo in lastniškim financiranjem.

Gljučne besede: informacijska asimetrija, dolžniško financiranje, lastniško financiranje

Klasifikacija JEL: D53, E44, C58

Managing Global Transitions 12 (1): 43–54

Ocena tehtanega povprečja stroškov kapitala za regulirane panoge gospodarstva na razvijajočem se finančnem trgu v času finančno-gospodarske krize

Igor Stubelj, Primož Dolenc in Mateja Jerman

Prispevek obravnava problematiko ocene tehtanega povprečja stroškov kapitala (WACC) za regulirane panoge gospodarstva na razvijajočem se finančnem trgu v času finančno-gospodarske krize. Zaostrene razmere

na finančnih trgih v zadnjih letih so botrovale pomembnim spremembam. Prišlo je do občutnega znižanja netvegane obrestne mere na razvitih finančnih trgih (na primer ZDA, Nemčija), hkrati pa zaradi povečane nestanovitnosti na trgu, do povečanja premij za tveganje. Slednje je še posebej očitno na razvijajočih se finančnih trgih, kjer je amplituda nestanovitnosti trga izjemno visoka. V takih okoliščinah je vprašanje, kako pravilno izračunati WACC. WACC je pomemben pri finančnih in investicijskih odločitvah podjetij. V prispevku argumentiramo, da je pri oceni WACC treba upoštevati dolgoročno stabilno donosnost kapitala in ne trenutne tržne pogoje. Na podlagi navedenega predlagamo nekatere rešitve, ki so uporabne za oceno WACC za regulirane panoge na razvijajočih se finančnih trgih v času tržne negotovosti. Kot primer predstavljamo oceno stroškov kapitala za izbrano slovensko podjetje, ki deluje v regulirani panogi električne distribucije.

Ključne besede: cena kapitala, CAPM, WACC, dobiček, tveganje

Klasifikacija JEL: G31, G32

Managing Global Transitions 12 (1): 55–77

Spodbujanje družbene odgovornosti v logistiki skozi vodoravno sodelovanje

Raúl León in Angel A. Juan

Članek obravnava možnosti za spodbujanje družbene odgovornosti v logističnih in prevoznih podjetjih s vodoravnim sodelovanjem. Panoga logistike in prevozov doživlja velike spremembe zaradi sprememb na trgih in v družbi, ki imajo močan vpliv razvoj distribucijskih dejavnosti logističnih in prevoznih podjetij. Globalizacija in vedno večja tekmovalnost po eni strani spodbujata ta podjetja k različnim oblikam sodelovanja z namenom povečevanja učinkovitosti s skupno rabo virov in zmanjševanjem stroškov. Po drugi strani pa vedno večje zahteve po trajnostnem razvoju silijo podjetja, da vključujejo v svojo strategijo in politiko tudi načela družbene odgovornosti. Pričujoči članek zato obravnava sedanje trende na teh področjih in predstavlja nekaj primerov zniževanja stroškov distribucije in njihovih okoljskih vplivov z vodoravnim sodelovanjem.

Ključne besede: družbena odgovornost, zelena logistika, vodoravno sodelovanje

Klasifikacija JEL: M14, C61, C63, L92

Managing Global Transitions 12 (1): 79–93